

ACATISTUL SFINTEI CRUCI

(14 septembrie)

Rugaciunile incepatoare, apoi

Condacul 1:

O, de trei ori fericita si preacinstita Cruce, tie ne inchinam credinciosii si te marim, veselindu-ne de dumnezeiasca ta inaltare. Ca o pavaza si arma nebiruita, ocroteste si acopera cu darul tau pe cei ce canta: Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Icosul 1:

Ingerii din cer in chip nevazut inconjoara cu frica Crucea cea de viata purtatoare si, vazand-o ca da credinciosilor acum har de lumina datator, cu stralucire, se spaimanteaza si stau zicand catre dansa unele ca acestea: Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a lumii;

Bucura-te, slava Bisericii;

Bucura-te, ca izvorasti tamaduii cu indestulare;

Bucura-te, ca luminezi marginile lumii;

Bucura-te, lemn de viata mirositor si vistieria minunilor;

Bucura-te, preafericita si de daruri datatoare;

Bucura-te, ca esti dumnezeiesc asternut picioarelor;

Bucura-te, ca te-ai asezat spre inchinarea tuturor;

Bucura-te, pahar plin de curata bautura;

Bucura-te, luminator al stralucirii celei de sus;

Bucura-te, prin care se binecuvinteaza zidirea;

Bucura-te, prin care este inchinat Ziditorul;

Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Condacul al 2-lea:

Vazandu-se Elena pe sinesi intru dorire, a zis im-V paratului cu indraznire: lucrul cel preadorit sufletului tau se arata prea de bucurie osardiei mele; cautand in sa arma cea biruitoare pentru tine, precum zici, canta: Aliluia!

Icosul al 2-lea:

Cunostinta cea necunoscuta mai inainte, imparateasa, cunoscand-o, a strigat catre cei ce slujeau: "din sanurile pamantului siliti va in graba a afla si Crucea a mi-o da", catre care privind cu frica a zis, cantand asa:

Bucura-te, semnul adevaratei bucurii;
Bucura-te, izbavirea vechiului blestem;
Bucura-te, comoara, pentru zavistie in pamant ascunsa;
Bucura-te, ceea ce te-ai aratat cu stele inchipuita;
Bucura-te, cinstita Cruce cu impatrite raze in chipul focului;
Bucura-te, scara pe inaltime rezemata, mai inainte oarecand aratata;
Bucura-te, lumina ingerilor cea cu alinare inchipuita;
Bucura-te, rana demonilor cea mult suspinata;
Bucura-te, odor veselitor al Cuvantului;
Bucura-te, stingatoarea focului ratacirii;
Bucura-te, cinstita Cruce, aparatoare a deznadajduitilor;
Bucura-te, tare aparatoare a celor ce bine calatoresc;
Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Condacul al 3-lea:

Puterea Lemnului sa aratat atunci, spre adevarata incredintare a tuturor, si pe cea fara de glas si moarta, spre viata o a sculat; infricosatoare privire celor ce vor a culege mantuire, cand canta asa: Aliluia!

Icosul al 3-lea:

avand Elena arma cea nebiruita, a alergat catre fiul sau, iar el, tare saltand indata, Crucea cea prea mare cunoscand-o, se bucura, si cu saltarile ca si cu niste cantari, zicea catre dansa unele ca acestea:

Bucura-te, cinstita Cruce, vasul luminii;
Bucura-te, cinstita Cruce, vistierul vietii;

Bucura-te, datatoarea darurilor Duhului;
Bucura-te, limanul cel neinvinforat al celor ce calatoresc pe mare;
Bucura-te, masa care tii ca pe o Jertfa pe Hristos;
Bucura-te, vita care porti Strugurele cel copt care da vinul cel tainic:
Bucura-te, ca pazesti sceptrurile imparatilor;
Bucura-te, ca zdrobesti capetele balaurilor;
Bucura-te, stralucita cunostinta a credintei;
Bucura-te, pazitoare a toata lumea.
Bucura-te, binecuvantarea lui Dumnezeu catre muritori;
Bucura-te, mijlocirea catre Dumnezeu a celor muritori;
Bucura te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Condacul al 4-lea:

Dumnezeiasca ravna intru sinesi luand Elena, cu osardie a cautat si a aflat
Crucea care in pamant era ascunsa si pe cer imparatului se aratase, pe care
laudand-o a zis: Aliluia!

Icosul al 4-lea:

In chipul soarelui sa aratat Crucea in lume, si toti de lumina umplandu-se si ca
si catre o stea alergand, o vad pe aceasta ca pe o pricinuitoare de bunatati, in
mainile cele sfinte inaltata, pe care laudand-o au zis:

Bucura-te, raza Soarelui celui gandit;
Bucura-te, izvorul Mirului celui nedesertat;
Bucura-te, chemarea lui Adam si a Evei;
Bucura te, omorarea stapanitorilor iadului;
Bucura-te, ca inaltandu-te impreuna acum, pe noi ne inalti;
Bucura-te, ca inchinandu-te pe suflete le sfintesti;
Bucura-te, lauda apostolilor cea in lume propovaduita;
Bucura-te, taria nevoitorilor cea preaiubita;
Bucura-te, cinstita Cruce, mustrea evreilor;
Bucura-te, lauda credinciosilor;
Bucura-te, prin care sa surpat iadul;
Bucura-te, prin care a rasarit Darul;
Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Condacul al 5-lea:

Lemnul cel de Dumnezeu daruit, privindu-l toti, la acoperamantul lui acum sa alergam si ca pe o arma tinandu-l, printr-insul sa biruim taberele vrajmasilor si, pipaind pe Cel nepipait, cu bucurie sa cantam Lui: Aliluia!

Icosul al 5-lea:

Vazut-a lumina din cer marele Constantin, aratandu-se semnul Crucii cu stele, intru care si biruind multimea vrajmasilor, sa sarguit de a descoperit lemnul Crucii si a zis catre dansul unele ca acestea:

Bucura-te, marginea sfatului celui negrait;
Bucura-te, taria poporului celui binecuvantat;
Bucura-te, cel ce infrangi taberele vrajmasilor;
Bucura te, cel ce arzi cu vapaia pe demoni;
Bucura-te, sceptrul ceresc al imparatestii osti;
Bucura-te, arma nebiruita a iubitoarei de Hristos osti;
Bucura-te, ceea ce dobori spranceana barbarilor;
Bucura-te, ceea ce ocarmuiesti sufletele oamenilor;
Bucura-te, izbavitoarea multor rautati;
Bucura-te, daruitoarea multor bunatati;
Bucura-te, prin care salta purtatorii de Hristos;
Bucura-te, prin care iudeii se tanguiesc;
Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Condacul al 6-lea:

Scara pana la cer sa facut Crucea Domnului, pe toti suindu-i de la pamant catre inaltimea cerului, ca sa locuiasca impreuna si totdeauna cu cetele ingerilor, lasand pe cele ce sunt acum ca pe cele ce nu sunt si stiind ei a canta: Aliluia!

Icosul al 6-lea:

lumina, Mantuitorule, stralucind peste toti cei din iad, ai luminat pe cei ce zaceau jos; iar portarii iadului, nesuferind raza Ta, ca niste morti au cazut, si cei ce s-au izbavit de dansii, acum, vazand Crucea, canta asa:

Bucura-te, invierea celor omorati;
Bucura-te, izbavirea celor ce se tanguiesc;
Bucura-te, desertarea vistierii iadului;
Bucura-te, castigarea desfatarii raiului;
Bucura-te, toiag care pe oastea egipteana o ai afundat;
Bucura-te, ca iarasi pe poporul israelitean l-ai adapat;
Bucura-te, lemn insufletit, a talharului mantuire;
Bucura-te, trandafir bine mirositor, a binecredincio-silor mirosire;
Bucura-te, hrana celor ce flamanzesc intru Duhul;
Bucura-te, pecetea pe care oamenii o au luat;
Bucura-te, cinstita Cruce, usa tainelor;
Bucura-te, prin care se revarsa rauri dumnezeiesti;
Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Condacul al 7-lea:

Moise, vrand preamult truditul neam al mantui din stricaciune, te ai dat lui ca un toiag, dar te ai cunoscut lui si semn dumnezeiesc. Pentru aceea sa spaimantat, Cruce cinstita, de taria ta, cantand: Aliluia!

Icosul al 7-lea:

Oel ce de demult a dat lege vazatorului de Dumnezeu in Sinai, de voie pe Cruce sa pironit pentru cei fara de lege, de barbatii cei fara de lege si blestemul cel vechi al legii 1-a dezlegat, ca puterea Crucii vazand-o toti acum sa cante:

Bucura-te, ridicarea celor cazuti;
Bucura-te, indreptarea celor robiti de patimile lumesti;
Bucura-te, innoirea invierii lui Hristos;
Bucura-te, dumnezeiasca desfatara a monahilor;
Bucura-te, copac bine infrunzit sub care se adapostesc credinciosii;
Bucura-te, Lemn de prooroci graita fi pe pamant sadit;
Bucura-te, ajutorul imparatiei impotriva vrajmasilor;
Bucura-te, aparare tare a cetatii;
Bucura-te, a Dreptului Judecator aratare;
Bucura-te, a gresitilor osandire;
Bucura-te, cinstita Cruce, sprijinirea sarmanilor;

Bucura-te, cinstita Cruce, imbogatirea saracilor;
Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor;

Condacul al 8-lea:

Straina minune vazand, straina viata sa vietuim, mintea la cer inaltand-o; ca pentru aceasta Hris-tos pe Cruce sa pironit si cu trupul a patimit, vrand ai trage la Sine pe cei ce canta Lui: Aliluia!

Icosul al 8-lea:

Tot a venit din inaltime, avandu-si Dumnezeirea, singur Cuvantul cel mai inainte de veacuri si, nascandu-Se din Fecioara Maica si lumii aratandu-Se om smerit si Crucea primind, a facut vii pe cei ce canta Lui:

Bucura-te, cinstita Cruce, arma pacii;
Bucura te, semnul calatorilor;
Bucura-te, intelepciunea si intarirea celor ce se mantuiesc;
Bucura-te, nebunia si sfaramarea celor ce dosadesc;
Bucura-te, sad bine rodit, nemuritor si de viata purtator;
Bucura-te, floare, care ai inflorit mantuirea noastra;
Bucura-te, ca impreunezi pe cele de pe pamant cu cele de sus;
Bucura-te, ca luminezi inimile celor de jos;
Bucura-te, prin care stricaciunea sa stricat;
Bucura-te, prin care mahnirea sa pierdut;
Bucura-te, bogatia bunatatilor celor inmiite;
Bucura-te, lauda credinciosilor cea de mii de ori numita;
Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Condacul al 9-lea:

A cazut tabara demonilor cea cu tot felul de sageti intrarmata si neamul evreilor sa rusinat, vazand ei ca de catre toti cu dor Crucea este inchinata si ca de-a pururea izvoraste tamaduii celor ce canta: Aliluia!

Icosul al 9-lea:

Raurile cugetelor celor de rea credinta s-au oprit, fiind pironit pe lemn Tu, Hristoase, caci, cu adevarat, nu se pricep cum si cruce ai suferit si de stricaciune ai scapat, iar noi, invierea slavind-o, cantam:

Bucura-te, inaltimea intelepciunii lui Dumnezeu;
Bucura-te, adancimea Proniei Lui;
Bucura-te, necunostinta necuvantatorilor barfitori;
Bucura te, pierderea nebunilor de stele vrajitori;
Bucura te, ca arati invierea lui Hristos;
Bucura-te, ca patimirile Lui le innoiesti;
Bucura-te, ceea ce calcarea de porunca a celor dintai ziditi o ai dezlegat;
Bucura-te, ceea ce intrarile raiului le-ai deschis;
Bucura-te, cinstita Cruce, cea de toti cei dreptcredinciosi cinstita;
Bucura-te, a neamurilor celor necredincioase potrivnica;
Bucura-te, cinstita Cruce, doctorul celor ce bolesc;
Bucura-te, de-a pururea ajutatoare a celor ce se roaga tie;
Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Condacul al 10-lea:

Lumea vrand a o mantui, impodobitorul lumii la dansa S-a pogorat in chip de negrait si, intrupat fiind, Crucea a suferit, si pentru noi pe toate ca noi le primeste; pentru aceea si izbavindu-ne pe noi, de la toti aude: Aliluia!

Icosul al 10-lea:

Zid nebiruit si dumnezeiesc al lumii te intelegem, o, purtatoare de viata Cruce, ca Facatorul cerului si al pamantului pe tine gatindu-te, isi intinde mainile - straina auzire - si pe toti invata a canta:

Bucura-te, temeiul dreptei credinte;
Bucura-te, biruinta crestinilor;
Bucura-te, ca pe Amalec cel gandit l-ai infrant;
Bucura-te, ca de mainile lui Iacov mai inainte te-ai inchipuit;
Bucura-te, ca tu umbrele cele prea vechi le-ai innoit;
Bucura-te, ca tu glasurile cele de prooroci graite le-ai implinit;
Bucura-te, ca ai purtat pe Mantuitorul tuturor;
Bucura-te, ca ai stricat pe stricatorul sufletelor;

Bucura-te, prin care cu ingerii neam unit;
Bucura-te, prin care cu lumina neam stralucit;
Bucura-te, ca cinstindu-te, tie ne inchinam;
Bucura-te, ca strigand, tie glasuim;
Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Condacul al 11-lea:

Cantarea toata se micsoreaza, vrand a urma multimii minunilor tale, fiindca de-ti vom aduce tie, o preacinstita Cruce, multime de laude, nimic vrednic nu implinim, fata de cele ce ai dat noua, dar cantam: Aliluia!

Icosul al 11-lea:

Stralucire de lumina datatoare, celor ce sunt intru intuneric se daruieste Crucea aceasta de viata datatoare, ca lumina cea nematerialnica a primit-o si spre dumnezeiasca cunostinta pe toti povatuieste si, inaltandu-se acum, pe mintea noastra o inalta a canta acestea:

Bucura-te, luminatorul cel ce te arati celor ce sunt intru intuneric;
Bucura-te, stea, care stralucesti lumea;
Bucura-te, fulger, care orbesti pe ucigasii lui Hristos;
Bucura-te, trasnet, care slabanogesti pe cei necredinciosi;
Bucura-te, ca ai stralucit cetele dreptmaritorilor;
Bucura-te, ca ai risipit capistele idolilor;
Bucura-te, al careia chip din cer sa aratat;
Bucura-te, al careia dar pe viclesuguri le-a gonit;
Bucura-te, ceea ce insemnezi omorarea trupului;
Bucura te, ceea ce omori pornirea patimilor;
Bucura-te, pe care Hristos sa rastignit;
Bucura-te, prin care toata lumea sa mantuit;
Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Condacul al 12-lea:

Har voind Hristos a da oamenilor, mainile pe lemn isi intinde si neamurile toate impreuna le cheama si imparatia cerurilor o da tuturor celor ce cu vrednicie si cu credinta canta cantare: Aliluia!

Icosul al 12-lea:

Cantand cantarea ta, te laudam cu dor pe tine lemnul Domnului ca pe un insufletit; ca pe tine pironindu-se cu trupul Cel ce stapaneste peste puterile cele de sus, nea sfintit, ne-a marit si ne-a invatat a zice acestea:

Bucura-te, cinstita Cruce, arma cea intelegatoare;
Bucura-te, sfanta privire a sfintilor;
Bucura-te, inainte-propovaduirea proorocilor si a dreptilor;
Bucura-te, purtatoare de lumina, mestesugire a lui Hristos;
Bucura-te, frumusetea si cununa dreptcredinciosilor ocarmuitori;
Bucura-te, stapanirea si intarirea cuviosilor preoti;
Bucura-te, podoaba cea prealaudata a adevarului;
Bucura-te, inceputul cel preabun al mantuirii;
Bucura-te, stralucirea cea luminata a tuturor;
Bucura-te, izgonirea agarenilor;
Bucura-te, faclie a luminii celei nestricate;
Bucura-te, veselie sufletului meu;
Bucura-te, cinstita Cruce, pazitoare a crestinilor!

Condacul al 13-lea:

O, intru tot cantat Lemn, pe care a fost rastignit Hristos, Cuvantul cel mai sfant decat toti sfintii, primind rugaciunile noastre, de toata primejdia pe toti izbaveste-ne si de chinurile vesnice scapa pe cei ce canta lui Dumnezeu: Aliluia!

(Acest condac se zice **de trei ori.**)

Apoi se zice iarasi **Icosul intai** si **Condacul intai.**

Rugaciune la Sfanta Cruce

Doamne Iisuse Hristoase, dulce Mantuitorul Osufletului meu, marturisesc inaintea Ta, intru aceasta zi a rastignirii Tale, in care ai patimit si ai luat moarte pe Cruce pentru pacatele noastre, ca eu sunt cel ce Te-am rastignit cu pacatele mele cele multe si cu faradelegile mele cele rele. De aceea ma rog bunatatii Tale celei nemarginite, ca sa ma faci si pe mine partas sfintelor Tale Patimi, cinstitelor rani si mortii Tale celei de viata facatoare, pentru ca sa ma invrednicesc, prin darul

Tau, sa castig si eu asemenea Tie, pentru dragostea Ta, precum Tu cel milostiv le-ai rabdat pentru mantuirea mea, intarindu-ma pururea cu aceeași putere și rabdare ce ai avut când Te-au rastignit nemultumitorii evrei.

De aceea intarește-ma, Doamne, ca sa pot ridica cu bucurie de astazi inaintea Crucea Ta cu deplina pocainta, intristarea mortii Tale sa o simt, precum au simtit o Preasfanta Ta Maica, ucenicii Tai și mironositele femei. Si-mi inviaza simtirile mele cele sufletesti, ca sa cunoasca moartea Ta, precum ai facut de Te-au cunoscut și zidirile cele neinsufletite, care s-au miscat la rastignirea Ta; cum Te a cunoscut talharul cel credincios și, rugandu-Ti-se, l-ai primit in rai.

Da-mi, Doamne, și mie, talharului celui rau, darul Tau, precum ai dat atunci aceluia, și iarta pacatele mele pentru sfintele Tale Patimi, și ma primește prin pocainta impreuna cu el in rai, ca un Dumnezeu și ziditor ce-mi esti. Asemenea fa cu toti crestinii, vii și morti, precum se roaga Tie in toate zilele Sfanta Biserica și le lasa lor toate pacatele și-i invrednicește pe ei de imparatia Ta și sa vada lumina Ta și sa mareasca slava Ta. Ma inchinam Crucii Tale, Hristoase și zic catre dansa: „Slava ei pentru dragostea Ta.”

Bucura-te preacinstita Cruce a lui Hristos, ca prin tine sa mantuit lumea, ridicand asupra ta pe Iisus tintuit. Bucura-te, pom preamarit, pentru ca Tu ai tinut rodul vietii ce nea mantuit din moartea pacatului.

Bucura-te toiagul cel tare ce ai sfaramat usile iadului. Bucura-te cheia imparateasca ce ai deschis usa raiului. Ma bucur și eu, pentru ca vad pe vrajmasii Tai surpati, iar pe prietenii Tai ca imparatesc in ceruri, pe vrajmasii Tai biruiti de puterea Ta, iar pe crestinii, ce Ti se inchina, inarmati cu puterea Ta. O, Rastignitul meu Hristoase, cate ai patimit pentru noi, cate rani, cate scuipari, cate batjocuri și necinste ai rabdat pentru pacatele noastre, pentru ca sa ne dai pilda de adevarata rabdare! De aceea cum pot eu sa fug de Cruce, vazand pe Hristos ca este ridicat pe ea? Cum sa-mi para grele chinurile vazand pe Stapanul meu ca le iubeste și le cere și le socoteste Lui de mare cinste? Rusine-mi este, cu adevarat, de ma voi intrista de relele ce-mi pricinuiesc oamenii, sau de ispitele ce-mi aduc diavolii, trupul și gandul meu cel rau, sau pentru saracia și bolile ce-mi vin din voia lui Dumnezeu pentru pacatele mele, deoarece acestea toate le trimite pentru ca sa ma apropie mai mult de El pentru ca sa-L slavesc și sa ma pedepsesc in aceasta viata pentru binele meu, pentru ca sa ma odihnesc cu mai multa marire intru imparatia Lui cea vesnica.

Si de vreme ce este asa, inmulteste-mi, Doamne, ostenele, ispitele si durerile, dar sa-mi inmultesti impreuna si sa-mi prisosesti si rabdarea si puterea, ca sa pot rabda toate cate mi s-ar intampla. Pentru ca recunosc ca sunt neputincios de nu ma vei intari, orbi de nu ma vei lumina, legat de nu ma vei dezlega, fricos de nu ma vei face indrazneti, rau de nu ma vei preface in bun, pierdut de nu ma vei ierta, robi de nu ma vei rascumpara cu bogata si dum nezeiasca Ta putere si cu darul Sfintei Tale Cruci, careia ma inchin si o maresc acum si pururea si in vecii vecilor. Amin.